

Tỷ giá dollar Mỹ và các dự báo cho năm 2009

NGUYỄN ANH DŨNG

Chuyên viên kinh doanh tiền tệ - Ngân hàng Phương Nam

Năm 2008 đã chứng kiến khó khăn từ nhiều mặt của nền kinh tế vĩ mô Việt Nam, tỷ giá cũng như lãi suất liên tục biến động tạo áp lực lên việc điều hành chính sách vĩ mô của chính phủ. Chính sách tỷ giá được coi là một trong những chính sách quan trọng hàng đầu, việc điều hành tốt chính sách này có vai trò quan trọng bình ổn thị trường tài chính, giảm những cú sốc đối với nền kinh tế vĩ mô.

Chính sách nào là phù hợp với điều kiện nay?

Trong bối cảnh hiện nay có nhiều chuyên gia kinh tế đề xuất đến việc phá giá VND. Bài toán phá giá đã được nhắc đến khá nhiều trong thời gian gần đây. Xuất phát từ kinh nghiệm điều hành chính sách tỷ giá của Trung Quốc, chính sách đồng CNY yếu đã được Trung Quốc thực hiện rất hiệu quả trong thời gian dài.

Phá giá VND nên hay không?

Theo lý thuyết thì việc phá giá có nghĩa là giảm giá mạnh đồng tiền nhằm mục đích thúc đẩy hoạt động xuất khẩu giảm thâm hụt thương mại. Tuy nhiên, trong điều kiện hiện tại của Việt Nam, liệu rằng có phù hợp không? tôi xin được đưa ra một số hạn chế của việc phá giá VND:

Thứ nhất, điều kiện kinh tế Việt Nam hoàn toàn khác với kinh tế Trung Quốc, chính vì vậy không thể thực hiện một cách khuôn mẫu theo những gì Trung Quốc đã làm.

Thứ hai, phá giá VND để đẩy mạnh xuất khẩu. Nhưng trong tình hình kinh tế hiện nay đang trong giai đoạn suy thoái nặng nề, tổng cầu sụt giảm mạnh nên hoạt động xuất khẩu sẽ gặp rất nhiều trở ngại.

Thứ ba, trong quý 1 năm 2009 Việt Nam đã xuất siêu trên 290 triệu USD. Nhưng nhìn chung nhập siêu của Việt Nam vẫn ở mức khá cao. Nên chính sách tỷ giá phải tạo thuận lợi cho các doanh nghiệp nhập khẩu vì có đến 80% hàng nhập khẩu làm nguyên vật liệu chính cho hàng hoá xuất khẩu

nên phá giá sẽ làm giá cả hàng nhập khẩu cao dẫn đến giá thành hàng xuất khẩu cũng tăng lên và không còn rẻ như mong đợi.

Thứ tư, khi phá giá VND, tỷ giá biến động mạnh sẽ gây tâm lý hoang mang dẫn đến việc chuyển đổi tài sản định giá bằng nội tệ sang ngoại tệ, làm cho cung ngoại tệ tăng giả tạo dẫn đến nội tệ mất giá nhiều hơn mục tiêu đề ra.

Thứ năm, khối lượng nợ bằng USD của các doanh nghiệp Việt Nam hiện nay đã vào khoảng 17 – 18 tỷ USD nên nếu điều chỉnh tỷ giá làm USD tăng giá thì sẽ tạo gánh nặng cho họ sẽ càng đẩy họ đến khó khăn hơn.

5 lý do trên cho thấy việc phá giá VND vào thời điểm này là không hợp lý. Chính sách tỷ giá trong giai đoạn này phải đảm bảo được tính linh hoạt, hướng đến thực hiện tốt các mục tiêu kinh tế vĩ mô.

Trong quý 1 năm 2009 mặc dù xuất khẩu tăng nhẹ so với cùng kỳ năm trước. Tuy nhiên, điều này có sự đóng góp lớn của việc tái xuất khẩu vàng, trong khi đó các mặt hàng chủ lực đều giảm từ 15 – 20% nên vẫn cần một chính sách tỷ giá có tính chất chiến lược khắc phục khó khăn cho xuất khẩu trong những tháng còn lại của năm 2009.

Tỷ giá nào cho năm 2009?

Diễn biến tỷ giá trong giai đoạn này phải phù hợp với các số liệu kinh tế. có rất nhiều dự báo khác nhau của một số tổ chức lớn về nền kinh tế Việt Nam năm 2009 ở nhiều cấp

độ, từ bi quan đến lạc quan, thể hiện các phân tích và đánh giá khác nhau của nhiều chuyên gia, tổ chức quốc tế lớn quan tâm đến thị trường Việt Nam cũng như các mục tiêu kế hoạch của chính phủ Việt Nam. Trong các tổ chức quốc tế, World bank có đánh giá lạc quan nhất về triển vọng kinh tế Việt Nam cho năm 2009 khi đánh giá nền kinh tế sẽ chặn được đà suy giảm, chuẩn bị cho giai đoạn tăng trưởng cao những năm sau.

Các dự báo kinh tế vĩ mô

<i>Tăng trưởng GDP</i>	6%–6.5%
<i>Lạm phát</i>	10%–12%
<i>Xuất khẩu</i>	- Tăng trưởng xuất khẩu 13% - Giá trị xuất khẩu đạt 70-72 tỷ USD - Giữ được tiềm năng phát triển tốt
<i>FDI</i>	- Giảm nhưng khối lượng còn tương đối lớn, vẫn phục vụ tốt cho nền kinh tế - FDI thực hiện 10 tỷ USD
<i>Các cán cân</i>	Thâm hụt thương mại 14 tỷ USD Thâm hụt ngân sách 4.8%GDP
<i>Tỷ giá</i>	Tỷ giá cuối năm: 17.600 – 17.800 VND/USD

Nguồn: tổng hợp từ internet

Một số tổ chức khác lại có cách nhìn thận trọng hơn như IMF, BMI, HSBC, CITY GROUP cho rằng viễn cảnh kinh tế Việt Nam năm 2009 sẽ ở mức trung bình với các chỉ tiêu phát triển ở mức khiêm tốn, nền kinh tế suy giảm nhưng đà suy giảm sẽ chững lại, bắt đầu mục tiêu củng cố những nền tảng cho sự tăng trưởng bền vững.

Các dự báo kinh tế vĩ mô

Tăng trưởng GDP	Xoay quanh 5%
Lạm phát	≤ 10%
Xuất khẩu	- Không Tăng trưởng, có thể âm tại thị trường Mỹ và EU - Giá trị xuất khẩu đạt dưới 65 tỷ USD
FDI	FDI thực hiện dự kiến 6.5 tỷ USD
Các cân cân	Thâm hụt thương mại 19 tỷ USD Thâm hụt ngân sách 5-6 %GDP
Tỷ giá	Tỷ giá cuối năm: 18.000 - 18.200 VND/USD

Nguồn: tổng hợp từ internet

Deutsche Bank, EIU, CLSA lại có cách nhìn nhận và đánh giá khá bi quan về tình hình kinh tế Việt Nam năm 2009 khi cho rằng nền kinh tế Việt Nam sẽ tiếp tục chịu ảnh hưởng của cơn bão suy thoái toàn cầu, nền kinh tế bị đình đốn kéo dài, nạn thất nghiệp lên đến đỉnh điểm.

Các dự báo kinh tế vĩ mô

Tăng trưởng GDP	2.6% - 4.1%
Lạm phát	5% - 6%
Xuất khẩu	- Giảm trầm trọng (-40%) do suy thoái kinh tế toàn cầu - Giá trị xuất khẩu đạt 43.9 tỷ USD
FDI	- Tạm ngưng hoặc chấm dứt các dự án đang dang dở - Hầu như không có dòng vốn mới
Các cân cân	Thâm hụt thương mại 20 tỷ USD Thâm hụt ngân sách 6.7 %GDP
Tỷ giá	Tỷ giá cuối năm: 18.300 - 18.500 VND/USD

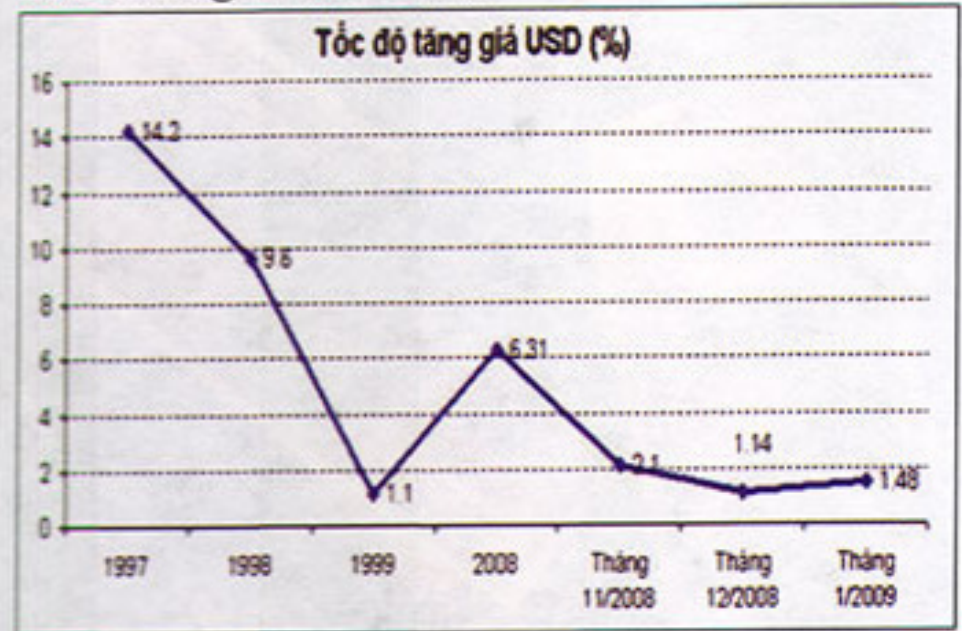
Nguồn: tổng hợp từ internet

Cũng như phần lớn các chuyên gia kinh tế tôi đồng thuận với cách nhìn nhận thận trọng của IMF, BMI, HSBC, CITY GROUP.

Xuất khẩu sẽ chịu ảnh hưởng do sự suy giảm nền kinh tế toàn cầu và việc giảm giá các mặt hàng khiến tốc độ tăng trưởng xuất khẩu giảm lớn trong khi nhu cầu nhập khẩu vẫn cao do yêu cầu về tăng trưởng. giá trị giải ngân FDI trong năm 2009 khoảng 1.5 tỷ USD so với dự kiến 2.5 tỷ USD.

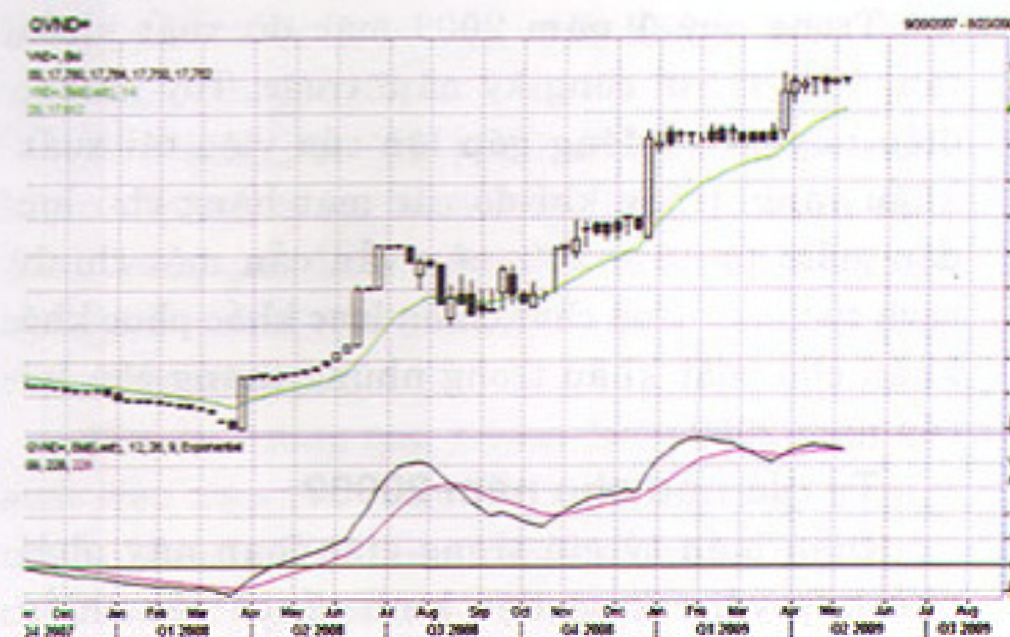
Hơn nữa, diễn biến tốc độ tăng giá USD của năm 2008 và những tháng gần đây cho thấy khi khủng hoảng kinh tế xảy ra tốc độ tăng USD là rất mạnh và khi phục hồi thì USD bắt đầu tăng chậm lại. Bên cạnh đó thì tốc độ tăng USD thấp hơn tốc độ tăng giá tiêu dùng và giá vàng trong nước. Tháng 1/2009 so với 12/2008 giá vàng tăng 253.9%, giá tiêu dùng tăng 85.1% trong khi đó giá USD chỉ tăng 19.5%.

Biểu đồ tốc độ tăng giá USD giai đoạn 1997 đến tháng 1 năm 2009

Cuộc suy thoái kinh tế toàn cầu đã làm cho tốc độ tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam theo mục tiêu cũng đã giảm mạnh so với năm 2008 (13% so với 29.5%) trong khi đó hàng nhập khẩu của các nước trong khu vực, nhất là hàng Trung Quốc sẽ tăng mạnh. Để khuyến khích xuất khẩu, kiểm chế nhập siêu, ngoài các biện pháp khác, thì công cụ tỷ giá sẽ được sử dụng. Cũng do khủng hoảng mà lượng ngoại tệ vào Việt Nam sẽ giảm mạnh. Nguồn FDI năm trước thực hiện 11.5 tỷ USD, nhưng năm nay có thể giảm chỉ còn một nửa (tháng 1/2009 chỉ còn bằng 70% so với cùng kỳ năm trước) vốn đầu tư gián tiếp năm 2007 đạt 6.5 tỷ USD, năm 2008 chỉ còn 2.5 tỷ USD, khả năng năm nay sẽ còn giảm nữa. Ngoài ra vốn ODA giải ngân cũng giảm mạnh, lượng kiều hối được dự báo chỉ bằng một nửa của năm 2008 do tình hình bất ổn chung toàn cầu và chênh lệch lãi suất ở Việt Nam không còn lớn. Dựa trên những số liệu trên theo chúng tôi cho rằng tỷ giá USD/VND vào cuối năm 2009 sẽ dao động trong khoảng từ 18.200VND đến 18.500VND ■

Tỷ giá USD/VND

Nguồn: Reuters